

Svenska Bankföreningen

REMISSYTTRANDE

2008-06-16

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

”Avskaffande av revisionsplikten för små företag” (SOU 2008:32)

(Ju2008/3092/L1)

Sammanfattning

- Bankföreningen tillstyrker utredningens förslag om att avskaffa revisionsplikten för företag som ligger under minst två av följande kriterier:
  - balansomslutning 41,5 miljoner kronor,
  - nettoomsättning 83 miljoner kronor,
  - antal anställda 50.
- Tillstyrkandet förutsätter dock att förändringen inte sker tidigare än vad utredningen föreslår – dvs. för det räkenskapsår som börjar löpa efter den 30 juni 2010 – samt att man väljer en så kallad opt-out-lösning, vilken skulle innebära att företagen måste fatta ett aktivt beslut om att inte längre anlita en revisor.
- Bankföreningen tillstyrker förslaget om att avskaffa den lagstadgade förvaltningsrevisionen. Även här anser vi att det är av stor vikt att ikraftträdandet inte sker tidigare än vad utredningen föreslår eftersom det finns ett stort antal intressenter som måste förbereda sig för förändringen.
- Bankföreningen avstyrker förslaget om att avskaffa revisorns skyldighet att vidta åtgärder vid vissa brottsmisstankar. Det riskerar att undergräva förtroendet för revisorsuppdraget om revisorn ska kunna avlämna en ren revisionsberättelse samtidigt som han eller hon misstänker till exempel ekonomisk brottslighet i företaget.

Inledande synpunkter

Banker uppskattar revisorer. De medverkar till trovärdigheten i de siffror som företagskunder presenterar och som ofta ligger till grund för beslut om stora krediter. Revisorer spelar en viktig roll i goda tider, men är ännu viktigare om ett företag får finansiella svårigheter. I den djupa lågkonjunkturen i början av 1990-talet var väl insatta revisorer ofta företagets bästa vänner. Utan deras medverkan hade leverantörer, banker och andra kreditgivare många gånger inte vågat ställa upp när företagsresultaten vek och när rekonstruktioner kom på tal. Även om revisionsplikten avskaffas kommer därför bankerna att sätta ett värde i att företagskunderna anlitar en revisor. Det finns skäl att anta att företag som anlitar revisor, eller motsvarande

GA\Övrigt\REMISS\Departementen-Regeringen\2008\08-50 - revplikt.doc

Postadress	Gatuadress	Telefon	Telefax	Bankgiro	Postgiro
Box 7603					
SE-103 94 STOCKHOLM	Regeringsgatan 38	08-453 44 00	08-796 93 95	700-1779	505-8
www.bankforeningen.se					

kompetens, kan få bättre villkor än andra företag hos kreditgivarna. En övergång till en avtalsreglerad revision kan också innebära att nya typer av lösningar utvecklas i relationen mellan bank och kund.

Samtidigt instämmer Bankföreningen helt och fullt i den grundsyn som präglar utredningens förslag, dvs. att man genom avreglering ska sträva efter att minska de svenska företagens administrativa kostnader. I takt med att allt fler företag möter konkurrens inte bara från svenska företag utan även från företag inom EU och resten av världen, är det av stor betydelse att vi slår vakt om de svenska företagens konkurrenskraft. Den framtida svenska välfärden måste grundas på att små och medelstora företag har goda verksamhetsförutsättningar och inte drabbas av onödiga pålagor. Vi tror vidare att en efterfrågestyrd revision skapar incitament för såväl en utveckling av själva revisionstjänsten som ett framtagande av andra typer av tjänster inom redovisningsområdet som kan ge företagen väl så stor nytta.

Bankföreningen anser därför att en ansvarsfull avveckling av den lagstadgade revisionsplikten är ett riktigt steg. Vi tror inte att reformen som sådan kommer att medföra några dramatiska effekter för någon av de intressentgrupper som kan identifieras. Ett skäl till detta är att flertalet av de företag som idag omfattas av revisionsplikt sannolikt kommer att anlita revisorer eller redovisningskonsulter även i framtiden. Kanske inte nödvändigtvis i exakt samma form och med exakt samma tjänsteinnehåll, men ändå på ett sätt som i det stora hela påminner om de tjänster som utförs idag. Icke desto mindre finns det skäl som talar för att förändringen bör ske på ett ansvarsfullt sätt, bland annat genom att de olika intressentgrupperna – företagen, revisorerna, kreditgivarna, Skatteverket, m.fl. – får tillräckligt med tid på sig att förbereda för den nya situationen. I det följande utvecklas mer i detalj hur Bankföreningen ser på detta.

Synpunkter på utredningens förslag

Avskaffande av revisionsplikten

Utredningen föreslår att revisionsplikten ska avskaffas för alla företag som ligger under minst två av följande gränsvärden: 41,5 miljoner kronor i balansomslutning, 83 miljoner kronor i nettoomsättning och 50 anställda. Emellertid ska alla börsnoterade företag samt de flesta företag inom finans- och försäkring vara skyldiga att ha minst en kvalificerad revisor.

Bankföreningen tillstyrker att den lagstadgade revisionsplikten avskaffas för de företag som utredningen föreslår. Föreningen anser att de gränsvärden som föreslås är rimligt avvägda och dessutom – vilket är viktigt – i enlighet med vad som gäller i många viktiga konkurrentländer i EU. Dessutom anser vi att Sverige rent allmänt bör utnyttja de möjligheter som finns för att göra undantag för små och medelstora företag även när det gäller områden som redovisning och bolagsrätt, allt i syfte att inte belasta företagen med onödiga kostnader eller restriktioner.

Det finns dock ett antal förutsättningar för att Bankföreningen ska kunna ställa sig bakom utredningens förslag.

Den första förutsättningen är att avskaffandet sker enligt den tidplan som utredningen föreslår, dvs. att bestämmelserna träder i kraft den 1 juli 2010 och tillämpas första gången på det räkenskapsår som börjar löpa efter den 30 juni 2010. Det skulle för flertalet berörda företag innebära att det första räkenskapsåret som man kan välja att inte anlita en revisor är 2011. Vi tror att det är viktigt att samtliga berörda parter får tid på sig att förbereda sig för den nya situ-

ationen. Till exempel måste bankerna se över sina rutiner för kreditgivning. Väl så viktigt är också att de tjänster som är tänkta att ersätta eller komplettera den nuvarande revisionstjänsten måste hinna utvecklas. Erfarenheter från bland annat Storbritannien är att det kan ta ganska lång tid innan ett tjänsteutbud etablerats, och speciellt innan det fått spridning och acceptans på marknaden.

Den andra förutsättningen för att Bankföreningen ska ställa sig bakom utredningens förslag är att man väljer en så kallad opt-out-lösning. Vi är kritiska till utredningens förslag om att revisorn ska utmönstras med automatik i de fall då företagen inte fattar beslut om att även framgent använda revisor. Istället menar vi att det finns starka skäl som talar för att ett avskaffande av revisor bör ske genom ett aktivt beslut i företaget. På så sätt ger man företagen incitament att analysera för- och nackdelar med att behålla sin revisor. I en sådan analys blir det naturligt att ha en dialog med företagets olika intressenter – såsom till exempel banker och leverantörer – och genom denna dialog kan man få en bra bild av vilka konsekvenser ett avskaffande av revisorn skulle kunna få.

Ett lika viktigt skäl är att utredningens förslag till opt-in-lösning riskerar att leda till att Bolagsverkets uppgifter om huruvida ett aktiebolag anlitar revisor eller inte är felaktiga, åtminstone under en övergångsperiod efter lagens ikraftträdande. Det är av yttersta vikt att kreditgivare – vare sig de är banker, leverantörer eller andra – kan förlita sig på att uppgifterna från Bolagsverket alltid är riktiga. I denna fråga hänvisar vi till det särskilda yttrandet från Lennart Francke och Per Nordström. I yttrandet föreslås att man, om opt-in-lösningen väljs, inför separata regler som säkerställer att bolagen och/eller revisorerna har en ovillkorlig och omedelbar anmälningsplikt till Bolagsverket om revisorerna avpolletteras trots att frågan kanske inte speglas i stämmoprotokollet.

Avskaffande av lagstadgad förvaltningsrevisionen

Utredningen föreslår att förvaltningsrevisionen avskaffas för samtliga företag. Som en följd av detta föreslår utredningen att revisorer i aktiebolag inte längre ska uttala sig i revisionsberättelsen om huruvida bolagsledningen bör beviljas ansvarsfrihet.

Bankföreningen tillstyrker förslaget om att avskaffa förvaltningsrevisionen. Som konstateras i utredningen skulle ett bibehållande av en lagstadgad förvaltningsrevision kunna leda till att företag som efterfrågar enbart räkenskapsrevision avstår från denna om man också måste betala också för förvaltningsrevisionen. Även här förutsätter Bankföreningens tillstyrkande att ikraftträdandet inte sker tidigare än vad utredningen föreslår eftersom det finns ett stort antal intressenter som måste förbereda sig för förändringen.

Avskaffande av revisorns skyldighet att vidta åtgärder mot vissa brottsmisstankar, m.m.

Utredningen föreslår att den nuvarande skyldigheten för en vald revisor att dels granska om revisorsklienten fullgjort vissa skyldigheter enligt skattelagstiftningen, dels vidta åtgärder vid misstanke om vissa brott, tas bort ur lagstiftningen. Samtidigt föreslås att bestämmelser om skyldighet för revisorn att självmant anmäla misstanke om bestickning och mutbrott införs i lag. Beträffande frågan om revisorns skyldighet att anmäla misstanke om penningtvtätt konstaterar utredningen att denna skyldighet inte går att inskränka, men för den närmare utformningen av en lagbestämmelse hänvisas till den pågående översynen av lagen om penningtvtätt.

Bankföreningen avstyrker förslaget om att avskaffa revisorns skyldighet att vidta åtgärder vid vissa brottsmisstankar, m.m. Sett ur ett kreditgivarperspektiv är revisorns granskning ett bra sätt att få en ökad trygghet i att låntagaren har ordning och reda i sin verksamhet. Att revisorns ”kvalitetsgranskning” inte skulle omfatta en skyldighet att anmäla misstanke om till exempel ekonomisk brottslighet skulle enligt vår uppfattning riskera att undergräva förtroendet för revisorsuppdraget.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Dess styrelse

Ulla Lundquist